

REFERAT Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse 2022-2025 d. 05-09-2024

Mødedato Torsdag d. 05. september 2024 kl. 16:15

Mødested Korsgade, Mødelokale 1, 1. sal

Indholdsfortegnelse

Godkendelse af dagsorden.....	3
Dialog med Elektrikerfirmaet Lillegården.....	4
Evaluering af investeringspuljen - fokus 2024-25.....	5
Omprioritering af midler på Sygedagpengeområdet.....	8
Planlægning af dialogmøde med FH Mariagerfjord.....	11
Orientering om aftale om nyt kontanthjælpssystem og aftale om arbejdspligt.....	12
Budgetbemærkninger til budget 2025 for Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse.....	16
orientering.....	17
Eventuelt.....	18
Lukket: Underskriftsark.....	19

Punkt 64: Godkendelse af dagsorden

85.02.02-G01-2-17

Forventet sagsgang

UAU

Indstilling

Direktøren for Børn, Uddannelse og Arbejdsmarked indstiller til Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse:

1. At dagsordenen godkendes.

Beslutning

Godkendt.

Punkt 65: Dialog med Elektrikerfirmaet Lillegården

15.00.00-P35-1-18

Forventet sagsgang

UAU

Anledning

Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse afholder et dialogmøde med Elektrikerfirmaet Lillegården i forbindelse med udvalgsrådet.

Indstilling

Direktøren for Børn, Uddannelse og Arbejdsmarked indstiller til Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse:

1. At Lillegårdens oplæg drøftes.

Sagsfremstilling

Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse har i arbejdet med Byrådets vision prioriteret fokusområdet ”Det skal være attraktivt at være virksomhed i Mariagerfjord Kommune”.

Udvalget ønsker en dialog med det private erhvervsliv i kommunen og administrationen har derfor planlagt et dialogmøde med Elektrikerfirmaet Lillegården i forbindelse med udvalgsrådet.

Brian Bruun Christensen fra Lillegården deltager i første del af udvalgsrådet.

Der afsættes tre kvarter til oplæg og dialog.

Program:

1. Brian Bruun Christensen giver en introduktion til virksomheden og til deres samarbejde med Jobcenteret.
2. Lillegårdens erfaringer med uddannelse af elektrikerlærlinge drøftes.
3. Drøftelse af hvilke tiltag, der kan gøre det mere attraktivt at drive virksomhed i Mariagerfjord Kommune.

Beslutning

Drøftet. Udvalget kvitterer for en god dialog med Elektrikerfirmaet Lillegården.

Punkt 66: Evaluering af investeringspuljen - fokus 2024-25

15.00.00-G01-983-24

Forventet sagsgang

UAU, ØK

Anledning

Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse besluttede den 6. august 2020 at iværksætte en investeringsstrategi på beskæftigelsesområdet.

I forlængelse heraf afsatte Byrådet en investeringspulje i budgettet for 2022-25 på tre millioner kroner årligt, med opstart i april 2021.

Det blev besluttet, at de igangsatte initiativer løbende skal evalueres i forhold til den realiserede økonomiske gevinst, kvalitet og service, og at evalueringen skal forelægges Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse samt Økonomiudvalget.

Indstilling

Direktøren for Børn, Uddannelse og Arbejdsmarked indstiller til Økonomiudvalget:

1. At evalueringen af investeringspuljen tages til efterretning.
2. At investeringspuljen fortsætter på 3 mio. kr.

Sagsfremstilling

Baggrund

Formålet med investeringspuljen er at understøtte, at udgifterne på arbejdsmarkedsområdet udvikler sig mere gunstigt end landsgennemsnittet, og at vi i Mariagerfjord Kommune øger kvaliteten, herunder effekten og tilfredsheden med indsatsen på beskæftigelsesområdet.

Med den årlige evaluering skal der tages stilling til om investeringspuljen:

- fortsat skal udgøre tre millioner kroner.
- om den helt eller delvist skal afvikles
- om indsatserne skal målrettes andre initiativer på beskæftigelsesområdet.

Finansieringen af investeringspuljen er skabt ved at flytte tre millioner fra forsørgelsesydelse til indsats – heraf 2,6 millioner kroner til indsats under overførslerne og 0,4 millioner kroner til servicerammen.

Oprettelsen af investeringspuljen har givet et politisk råderum til at prioritere indsats overfor udvalgte målgrupper.

Investering i øget virksomhedsservicerede og udsatte målgrupper

Da udvalget i 2020 vedtog den fireårige beskæftigelsesplan, var den største udfordring udviklingen i udgifterne til de udsatte målgrupper.

Mariagerfjord Kommunes udvikling begyndte at ændre sig i en negativ retning i 2018 sammenlignet med de øvrige kommuner.

Figur 3 i bilaget viser, at kurven for de mest udsatte grupper er knækket, og udgifterne er begyndt at falde langsomt, når man kigger isoleret på de udsatte grupper. Udgifterne for alle forsørgelsesgrupper er dog stadig stigende.

Den negative udgiftsudvikling er en konsekvens af flere faktorer. De væsentligste årsager er de demografiske forhold i form af en nettotilflytning af borgere på offentlig forsørgelse, samt en historisk lav prioritering af de udviklende og virksomhedsrettede aktiviteter for målgrupperne.

Investeringen i 2021 gav mulighed for at ansætte fire medarbejdere med særlig fokus på de virksomhedsrettede aktiviteter. De fire medarbejdere har haft særligt fokus på:

- Det opsøgende virksomhedsarbejde
- Oprettelse af flere praktikpladser
- Den håndholdte indsats for de udsatte målgrupper

Et kig i kommunens analyse- og ledelsesinformationssystem, viser, at en øget virksomhedsrettet indsats resulterede i 569 oprettede jobordrer i 2023 sammenlignet med 415 oprettede jobordrer i 2021. Det er en stigning på 37 % i antallet af jobordrer. Det samme billede viser sig, når man kigger på virksomhedspraktikker. I 2023 blev der oprettet 182 virksomhedspraktikker, mens der i 2021 kun blev oprettet 119. Der blev oprettet næsten 53 % flere virksomhedspraktikker i 2023.

Figur 4 i bilaget viser også, at aktiveringsprocenten hver uge i år ligger over niveauet sidste år. Det var samme billede sidste år, hvilket viser den vedholdende effekt af det øgede fokus på virksomhedsrettet indsats i hele fagenheden.

I sin prioritering af de udsatte målgrupper har Udvalget anerkendt, at der er tale om en flerårig indsats, der skal til for at vende resultaterne. Aktiviteterne blev igangsat efter godkendelsen af investeringspuljen i april 2021, og man kan begynde at se et fald i antallet af de mest udsatte grupper. Figur 6 og 7 i bilaget viser et fald i antallet af personer både på aktivitetsparate kontanthjælps- og overgangsydelsesmodtagere, og personer over 30 år på ressourceforløb.

Investering i Ungeområdet

Udvalget igangsatte i foråret 2022 en analyse af ungeområdet for at vurdere potentialet for at investere de resterende midler i puljen på dette område.

I analysen blev det blandt andet anbefalet at øge aktiviteten, herunder øge brugen af virksomhedsrettet indsats samt at fastholde og styrke den tværfaglige koordination og samarbejde med henblik på at styrke de unges progression og mulighed for job eller uddannelse.

Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse valgte på den baggrund at investere de resterende midler på ungeområdet.

Målgruppen blev prioriteret, fordi antallet af unge på uddannelseshjælp og især aktivitetsparate unge (del af de udsatte målgrupper), udvikler sig dårligere end i sammenlignelige kommuner og i Nordjylland som helhed.

En investering på ungeområdet vil desuden have den største effekt på kommunens langvarige forsørgelses-, sundheds- og sociale udgifter.

Investeringen er omsat gennem flere sammenhængende tiltag:

- Ansættelse af en virksomhedskonsulent på fuld tid med opgave at etablere praktikpladser og understøtte primært aktivitetsparate unge, mens de er i praktik.
- Midlertidigt frikøb af to medarbejdere i halvdelen af deres arbejdstid for at igangsætte aktiviteter, som har udviklet og understøttet det ressourceorienterede fokus samt den virksomhedsrettede indsats generelt og hos den enkelte medarbejder. På baggrund af denne indsats er alle medarbejdere i Ungeenheden nu klædt på til at varetage den virksomhedsrettede tilgang i deres sager.
- Fra august 2023 er der etableret et samarbejde med en ekstern aktør, som skal sikre og udvikle det fulde potentiale i de enkelte sagsbehandlers nyerhvervede kompetencer og viden om den virksomhedsrettede tilgang. Aktørens opgave er, sammen med den interne virksomhedskonsulent, at hjælpe sagsbehandlerne med at etablere og følge op på praktikker for den gruppe af aktivitetsparate unge, som har de mest komplekse problemstillinger og kræver en mere håndholdt og tidskrævende indsats.
- Modtagelsen i Ungecenteret er justeret for at understøtte det ressourceorienterede fokus, så alle, der søger om uddannelseshjælp, inden for få dage udarbejder et CV i samarbejde med en sagsbehandler og ligeledes tilbydes en FVU-test. Det betyder, at der er fuldt fokus på job- og uddannelsesønsker fra starten. Det afdækkes ligeledes, om Forberedende Grunduddannelse (FGU) eller en ungdomsuddannelse vil være den mest direkte vej for den unge. På denne baggrund iværksættes hurtigt en virksomhedsrettet indsats, der understøtter den unges vej til selvforsørgelse gennem enten job eller uddannelse.

Den målrettede indsats på ungeområdet viser stor effekt på uddannelsesparate unge. Indsatsen har desværre ikke haft den ønskede effekt på aktivitetsparate unge. De aktuelle tal kan ses i tabel 1 og 2 i bilaget.

Aktiveringsprocenten for aktivitetsparate unge er steget markant i år, men det er desværre ikke lykkedes at finde nøglen til at omsætte virksomhedsrettet indsats til konkrete job for denne målgruppe.

Samtidig har de nye tilmeldte unge i denne målgruppe flere og mere komplekse problemstillinger ud over ledighed.

Anbefaling

Den største del af investeringspuljen blev brugt på virksomhedsrettede indsatser. Som beskrevet tidligere er denne del af indsatsen begyndt at vise resultater med et øget antal oprettede jobordrer og praktikpladser, samt en øget aktiveringsprocent og et faldende antal personer på forsørgelse blandt de mest udsatte voksne borgere. Disse indledende resultater understøtter, at investeringen allerede har en mærkbar effekt på denne målgruppe.

Investeringerne hænger tæt sammen med målene og indsatsområderne i beskæftigelsesplanen for 2024-2027. Investeringspuljen har skabt mulighed for at prioritere midler til de indsatser, som vi ved har effekt, både baseret på eksisterende viden og vores lokale erfaringer efter implementeringen. Det er også vigtigt at bemærke, at der samlet set ikke er investeret mere i beskæftigelsesområdet, da drifts- og indsatsudgifterne er blevet reduceret i et større omfang end landsgennemsnittet og i forhold til andre sammenlignelige kommuner.

Med afsæt i ovenstående anbefales det at fortsætte investeringspuljen for at øge kvaliteten og effekterne af indsatsen. Derudover anbefales det at fortsætte investeringerne i de udsatte unge, selvom de fulde effekter endnu ikke er synlige. Dette skyldes, at det tager tid, før resultaterne af investeringer i denne målgruppe viser sig. Samtidig er der behov for fortsat at fokusere på at finde nye veje til at hjælpe flere aktivitetsparate unge i job og uddannelse.

Der er vedlagt et bilag i form af 'Nøgletal til evaluering af investeringspuljen 2024', som viser de ovennævnte emner i grafer og tabeller.

Beslutning

Ad 1) Taget til efterretning

Ad 2) Indstilles godkendt med bemærkning om at initiativet bør omdøbes fra investeringspulje til omprioriteringspulje, idet både aktiverings- og jobcenterudgifter i perioden er reduceret.

Bilag

Nøgletal til evaluering af investeringspuljen 2024

Punkt 67: Omprioritering af midler på Sygedagpengeområdet

15.00.00-G01-992-24

Forventet sagsgang

UAU

Anledning

Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse har det seneste halvandet år haft fokus på at stabilisere og styrke indsatsen på sygedagpenge. Udvalget præsenteres på den baggrund for en investeringscase på indsatsen for de sygemeldte borgere. Formålet er at styrke indsatsen på sygedagpengeområdet med en øget fastholdelse i job og en hurtigere afklaring af de langvarige sager. Denne sag beskriver baggrund, økonomi og potentiale i en midlertidig 3-årig investering.

Indstilling

Direktøren for Børn, Uddannelse og Arbejdsmarked indstiller til Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse:

1. At Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse godkender en 3-årig investering i indsatsen på sygedagpengeområdet.

Sagsfremstilling

Antallet af sygemeldte borgere steg kraftigt i forbindelse med corona, og der har efterfølgende været et efterslæb på behandlingen af flere langvarige sager. Samtidig var der i året efter corona en ustabilitet i sagsbehandlingen grundet flere sygemeldinger og barsler.

Udvalget besluttede primo 2023 en plan for genopretningen af sygedagpengeindsatsen. Planen har betydet, at der igen er en stabil sagsbehandling og et godt aktivitetsniveau på sygedagpengeområdet. Det seneste trekvarte år har fagenheden samtidigt midlertidigt kunnet prioritere en ekstra million til indsatsen på sygedagpenge, hvilket har fremskyndet effekterne markant. Det har samlet set betydet, at der forventes et mindreforbrug på sygedagpenge i 2024. Opnormeringen på sygedagpenge kunne finansieres af de resterende midler fagenheden havde opsparat til kompetenceudvikling, da kompetenceudviklingen blev billigere end forventet.

På baggrund af de effekter fagenheden har erfaret det seneste ¾ år fremlægges forslag til en investeringscase på en styrket indsats på sygedagpenge.

Effekter

Sygedagpengeområdet i Mariagerfjord Kommune har under corona og de efterfølgende år haft en større stigning på sygedagpenge end gennemsnittet på landsplan. Det har også betydet, at fra at ligge i toppen af benchmarken ligger kommunen nu gennemsnitligt. Den udvikling er i 2024 bremsset, men der er fortsat et potentiale i at komme tilbage på det niveau området lå på før corona. Den positive udvikling der har været i 2024 er kommet gennem flere tidligere raskmeldinger og flere afklarede langvarige sager.

Vi ved, at tilknytning til arbejdspladsen er afgørende for, at fraværsperioden bliver så kort som muligt, samtidig med at den sygemeldte undgår en afskedigelse. Efter stabiliseringen af driften og den midlertidige opnormeringen har vi set en markant stigning i en tidligere raskmelding.

Nedenstående tabel 1 viser, at langt større procentdel af afsluttede sager ender med en raskmelding tidligere i forløbet i første halvår af 2024. Opgørelsen af de sidste to års afsluttede sygedagpengesager viser samtidig, at sandsynligheden for, at en sag bliver afsluttet til raskmelding og dermed ordinær beskæftigelse, falder jo længere varighed sagen har.

Procentdel af de afsluttede sager, der bliver afsluttet med raskmelding				
År	0-4 uger	5-26 uger	27-52 uger	over 52 uger
2022	92%	82%	53%	19%
2023	93%	81%	51%	24%
2024 (kun til maj mdr.)	96%	86%	48%	18%

Tabel 1: Raskmelding af borgere fordelt på deres sags varighed på afslutningstidspunktet. Kilde: KMD LIS udtræk

Med stabiliseringen af driften har vi siden 2023 samtidig set en stigning i antallet af lange sager der er afklaret og afsluttet. Samtidig kan vi se effekten af den midlertidige opnormering i efteråret 2023 og frem, hvor markant flere langvarige sager afsluttes (tabel 2)

Ar	Over 27 uger
2019	37
2020	39
2021	30
2023	42
2024	64

Tabel 2: Antal afsluttede forløb over 27 ugers varighed. Kilde: jobindsats.dk

Erfaringerne i fagenheden har derfor vist, at opnormeringen på området har givet mulighed for at:

- Øge fastholdelsen på arbejdspladsen og understøtte flere tidlige raskmeldinger
- Afklare og dermed afslutte flere langvarige sager gennem en øget virksomhedsrettet indsats, hyppigere opfølgning og tættere vejledning om fx brancheskifte

Fagenheden anbefaler på den baggrund at investere 1,5 mio. kr. årligt over de næste 3 år i en styrket:

- Tidlig fastholdelse af nysygemeldte i arbejde
- Indsats for sygemeldte over 27 uger gennem hyppigere opfølgning, virksomhedsrettet indsats, hyppigere opfølgning og rundbordssamtaler med behandlingssystemet og gruppeforløb ved brancheskifte.

Investeringen vil give et lavere sagstal for beskæftigelseskonsulenterne, så de kan bruge en større del af deres tid på ovenstående indsatser.

På baggrund af det seneste års erfaring med indsatsen forventer fagenheden at kunne spare 4,1 mio. kr. på overførsler over tre år gennem investeringen. Efter tre år forventes det at sygedagpengeindsatsen et tilbage på et niveau, hvor en investering ikke er nødvendig.

Den økonomiske gevinst er beregnet ud fra en forventning om, at der kan afklares og afsluttes flere langvarige sager på sygedagpenge. Herudover er der flere afledte effekter som ikke er indregnet. Blandt andet økonomien i at flere fastholdes i arbejde og dermed er kortere tid på sygedagpenge. At flere borgere får bedre hjælp til tilbagevenden til arbejdet og til nyorientering ved fx brancheskifte mm.

Det vurderes at investeringen fortsat er relevant efter sygedagpengereformen, der forventes af komme i 2025, da de økonomiske incitament er fortsat vil være de samme.

Udvalget vil årligt få en evaluering af investeringen, og vurdere om indsatsen skal justeres eller ophøre.

Økonomi

Beregningen af investeringscasen bygger på opgørelsen af de sidste to års afsluttede sygedagpengesager, som har haft en varighed på 27 uger eller mere. Der er lavet en historisk procentvis fordeling af årsagerne til lukning. Nogle årsager, som raskmelding, er omkostningsfri for kommunen, mens andre, for eksempel målgruppeskift eller overgang til førtidspension, medfører en udgift for kommunen efterfølgende.

Der er også lavet en oversigt over Mariagerfjord Kommunes gennemsnitlige udgifter på målgrupperne i 2023. Disse to opgørelser danner grundlaget for beregningerne i investeringscasen. Med en investering i indsatsen på sygedagpenge forventes det, at der kan afklares og afsluttes 60 ekstra sager i løbet af 2024-2027. Dette baseres på de seneste erfaringer med effekten af sygedagpengeindsatsen.

Udgift for periode 1.8.2024-31.07.2027	Hvis der afsluttes 60 ekstra sager
Sparet udgift på sygedagpenge	21.606.066
Udgift til medarbejder	4.500.000
Udgift til målgruppeskift	12.950.197
Resultat i perioden	4.155.869

Tabel 5 Konsekvensberegning ved afslutning af flere sager end forventet

Indsatsen finansieres ved besparelse på forsørgelsesudgifter til sygedagpenge, og overføres til aktivitetsbudgettet på sygedagpenge. Investeringen berører derfor ikke servicerammen.

Beslutning

Godkendt med bemærkning om at udvalget ønsker en status inden sommeren 2025.

Punkt 68: Planlægning af dialogmøde med FH Mariagerfjord

15.00.00-P35-1-18

Forventet sagsgang

UAU

Anledning

Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse afholder dialogmøde med Fagbevægelsens Hovedorganisation Mariagerfjord (FH Mariagerfjord) 3. oktober 2024. Udvalget skal drøfte og fastlægge programmet for mødet.

Indstilling

Direktøren for Børn, Uddannelse og Arbejdsmarked indstiller til Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse:

1. At programmet for dialogmødet drøftes og fastlægges.

Sagsfremstilling

Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse har med afsæt i den fælles opgave omkring de ledige og sygemeldte et årligt dialogmøde med FH Mariagerfjord.

I juni 2023 er lovgivningen omkring ”Anden delaftale om forenkling af beskæftigelsesindsatsen” kommet på plads og a-kasserne har siden 1. januar 2024 haft ansvaret for dagpengemodtagerens kontaktførelse i de første tre måneder af ledighedsforløbet.

Forvaltningen anbefaler, at man på dialogmødet særligt drøfter:

- A-kassernes erfaringer med at overtage ansvaret for dagpengemodtagerens kontaktførelse i de første tre måneder af ledighedsforløbet
- Indførelsen af kravet om arbejdspligt for alle personer, som ikke opfylder opholdskravet og beskæftigelseskravet i kontanthjælpssystemet.
Kravet om arbejdspligt træder i kraft 1. januar 2025, og det ønskes drøftet hvilken betydning kravet får for borgere i Mariagerfjord Kommune.

Der afsættes 45 minutter til dialogmødet inklusiv oplæg og drøftelse.

Forvaltningen udarbejder et endeligt program for mødet på baggrund af Udvalgets drøftelser og sender invitation til FH Mariagerfjord.

Beslutning

Drøftet.

Punkt 69: Orientering om aftale om nyt kontanthjælpssystem og aftale om arbejdspligt

15.00.00-G01-991-24

Forventet sagsgang

UAU

Anledning

I oktober 2023 blev der indgået tre aftaler på beskæftigelsesområdet om skærpede optjeningsregler for kontanthjælp, et nyt kontanthjælpssystem og aftale om en ny arbejdspligt for borgere i kontanthjælpssystemet.

Der gives en orientering om det væsentligste indhold i aftalerne om det nye kontanthjælpssystem og om arbejdspligten. Aftalerne forventes at blive endeligt vedtaget i Folketinget i oktober 2024.

Indstilling

Direktøren for Børn, Uddannelse og Arbejdsmarked indstiller til Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse:

1. At orienteringen tages til efterretning.

Inddragelse

De faglige organisationer er inddraget i forberedelserne af den nye arbejdspligt, så der sikres en god proces og kommunikation med borgere og arbejdsgivere.

Sagsfremstilling

I oktober 2023 blev der indgået tre politiske aftaler, som skal forenkle kontanthjælpssystemet og gøre det mere overskueligt for borgere og sagsbehandlere. De tre aftaler er:

- Aftale om skærpede optjeningsregler for kontanthjælp
- Aftale om et nyt kontanthjælpssystem – flere i arbejde, enklere regler og færre børn i lavindkomst
- Aftale om en ny arbejdspligt med klare krav til borgere i kontanthjælpssystemet, som ikke opfylder optjeningsreglerne

Aftalen om skærpede regler for optjening af kontanthjælp trådte i kraft 1. juli 2024, men får først virkning fra 1. juli 2025.

De to andre aftaler fremsættes i Folketinget i oktober 2024 og forventes at blive vedtaget i november 2024 og at træde i kraft fra 1. januar 2025.

Alle tre aftaler skal dog først være fuldt indfaset med virkning fra 1. juli 2025, hvilket giver kommuner og borgere tid til at forberede sig på de nye regler.

Aftale om nyt kontanthjælpssystem – flere i arbejde, enklere regler og færre børn i lavindkomst

Intensionerne bag aftalen

Beskæftigelsen er for tiden historisk høj og ledigheden er lav. Det har betydet, at flere borgere, som står i udkanten af arbejdsmarkedet er kommet i arbejde og antallet af kontanthjælpsmodtagere er lavt. Kontanthjælpssystemet er imidlertid blevet alt for komplekst og derfor vil Regeringen, Socialistisk Folkeparti, Konservative Folkeparti og Radikale Venstre gennemføre en reform af kontanthjælpssystemet, som forenkler systemet, understøtter at flere kommer i arbejde og hjælper børnene. Aftalen tager afsæt i Ydelseskommissionens anbefalinger til et nyt kontanthjælpssystem.

Økonomiske konsekvenser

Aftalens elementer er varigt udgiftsneutrale. Merudgifterne finansieres på kort sigt af det midlertidige proveneru fra Aftale om skærpede optjeningsregler for kontanthjælp. De ydelsesmæssige og administrative udgifter som følge af det nye kontanthjælpssystem er endnu ikke DUT-forhandlet.

Regler der udgår

Med det nye kontanthjælpssystem bliver 225 timers-reglen, kontanthjælpsloftet, særlige satser for unge under 30 år med psykiske diagnoser, aktivitetstillægget, særlig støtte for borgere på kontanthjælp samt danskbonus fjernet.

Nye regler

Ændringer i kontanthjælpssatserne

De nuværende ydelser erstattes af tre grundsats – mindstesats, grundsats og forhøjet sats samt en sats for hjemmeboende.

Mindstesatsen erstatter selvforsørgelses- og hjemrejseydelse og overgangsydelser (SHO-ydelser), som ydes til personer, der ikke opfylder opholds- og beskæftigelseskravet. Niveaue for mindstesatsen svarer til SHO-ydelserne for enlige ikke-forsørgere.

Grundsatsen er omtrent på niveau med SU. Kontanthjælpsmodtagere under 30 år og uden uddannelse, har dermed tilskyndelse til at gå i gang med at uddanne sig.

Den forhøjede sats er målrettet borgere, som er fyldt 30 år. 25-29-årige vil også kunne modtage den forhøjede sats, hvis de har 2½ års fuldtidsbeskæftigelse inden for en periode på 10 år.

Nye tillæg

Børnetillæg og tillæg til enlige forsørgere

Der indføres et børnetillæg til alle forsørgere i kontanthjælpssystemet. Det ydes til begge forældre, hvis de modtager kontanthjælp, uanset satsniveau. Enlige forsørgere på den nye mindstesats eller grundsats vil desuden modtage et ekstra tillæg. Enlige ikke-forsørgere på grundsats og den nye forhøjede sats får ligeledes et tillæg.

Fritidstillæg

Der indføres et skattefrit fritidstillæg til alle børn i kontanthjælpssystemet øremærket barnets fritidsliv.

Det kan blandt andet anvendes til: Fritidstilbud og udstyr/beklædning, kulturtilbud for børn, sociale/faglige arrangementer i forbindelse med skole-, dag- og fritidstilbud og udstyr til uddannelse for eksempel skoletaske, computer m.m.

Særligt ungetillæg

Der indføres et særligt ungetillæg målrettet kontanthjælpsmodtagere mellem 18 og 29 år med udfordringer ud over ledighed. Det vil gælde unge på grundsats og satsen for hjemmeboende og som kommunen ikke mener, kan blive selvforsørgende eller komme i uddannelse inden for en overskuelig periode.

Midlertidigt tilpasningstillæg

Unge under 30 år på grundsats og hjemmeboende-sats samt unge under 30 år, som i dag modtager den særligt høje sats for bestemte psykiske lidelser, og som oplever en ydelsesnedgang på mindst 2.000 kr. om måneden som følge af forenklingen af kontanthjælpssystemet, skal have rimelig tid til at tilpasse sig de nye satser. Derfor indføres et midlertidigt tilpasningstillæg på 2.000 kr. om måneden. Det ydes i en periode på to år.

Nyt boligstøtteleft

Der indføres et loft over, hvor meget kontanthjælpsmodtagere kan modtage i boligstøtte. Boligstøtteleftet vil kun gælde samlevende samt ægtefæller på den nye forhøjede sats. Der bliver kun ét loft mod det nuværende på 29 forskellige lofter.

Lempeligere fradrag for arbejdsindtægter

Det nye indkomstfradrag vil betyde, at en kontanthjælpsmodtager og en eventuel ægtefælle, der modtager den nye mindstesats eller den nye grundsats, får et fribeløb på 5.000 kr. om måneden uden at det påvirker kontanthjælpen. Borgere på den nye forhøjede sats, vil få et fribeløb på 2.500 kr. om måneden uden at det påvirker kontanthjælpen. Ud over fribeløbet kan man beholde 35 procent af sin arbejdsindkomst op til 85 og 100 procent af den maksimale dagpengesats, afhængig af hvilket satsniveau, man er på.

Medicintilskud

Der indføres et tilskud, som dækker hele egenbetalingen for medicin, der er tilskudsberettiget efter sundhedsloven. Tilskuddet gives til borgere, som har været i kontanthjælpssystemet i mindst 12 måneder inden for de seneste 18 måneder. For børn af kontanthjælpsmodtagere vil retten til det fulde tilskud til dækning af egenbetalingen for tilskudsberettiget medicin gælde fra første dag.

Ændrede formuegrænser, pensionsregler og ensartede ferieregler

Formuegrænsen hæves til 15.000 kr. for enlige og 30.000 kr. for ægtepar. Formuegrænserne vil blive reguleret løbende, så de frem over følger satsreguleringen af kontanthjælpssatserne.

Krav om, at borgere i kontanthjælpssystemet skal hæve pensionsopsparinger med tilbagekøbsret ophæves.

Personer på den nye forhøjede sats skal betale ATP-bidrag, og alle i kontanthjælpssystemet - bortset fra borgere på den nye mindstesats – omfattes af obligatorisk pension for ydelsesmodtagere.

Regler ferieafholdelse ensrettes, så alle borgere i kontanthjælpssystemet (inklusive borgere på den nye mindstesats) får mulighed for at afholde fire ugers ferie, når de har modtaget kontanthjælp i 12 sammenhængende måneder.

Afklaringsret

Der indføres en afklaringsret for alle aktivitetsparate kontanthjælpsmodtagere fyldt 30 år og som ikke er omfattet af reglerne om selvforsørgelses- og hjemrejseprogrammet efter integrationsloven, når de har været i kontanthjælpssystemet i to år.

Flere unge skal med

Der afsættes en pulje på 150 mio. kr. til en 3-årig, helhedsorienteret Flere unge skal med-indsats for aktivitetsparate borgere, der modtager kontanthjælp på den nye grundsats.

IT-understøttelse og administration af ydelsessystemet

Der er nedsat arbejdsgrupper under STAR, som skal afdække kravene til IT-udvikling og administration af det kommende ydelsessystem.

Implementering af aftalen i Mariagerfjord Kommune

Forvaltningen har nedsat en arbejdsgruppe, som skal sikre implementeringen af det nye kontanthjælpssystem og sikre en god proces for de borgere, som omfattes af de nye regler.

Aftale om en ny arbejdspligt med klare krav til borgere i kontanthjælpssystemet, som ikke opfylder optjeningsreglerne

Intensionerne bag aftalen

Aftalen tager afsæt i at alt for mange indvandrere, især kvinder med ikke-vestlig baggrund, ikke er en del af det danske arbejdsmarked. Aftalepartierne er enige om, at i Danmark skal alle, der kan, arbejde og forsørge sig selv. Det er både rimeligt for samfundet og værdigt for den enkelte.

Økonomiske konsekvenser

Arbejdspligten skønnes varigt at indebære merudgifter for 170 mio. kr. årligt. Arbejdspligten er midlertidigt, delvist finansieret af det midlertidige provenu, som skabes ved fremrykningen af beskæftigelseskravet, jf. Aftale om skærpede optjeningsregler for kontanthjælp.

Indfasning af arbejdspligten

- 1. januar 2025: Lovforslag om arbejdspligt træder i kraft og får virkning, hvilket betyder, at det bliver muligt at iværksætte arbejdspligt for den eksisterende SHO-målgruppe
- 1. juli 2025: Arbejdspligten skal være fuldt indfaset for den nuværende SHO-målgruppe
- 1. juli 2025: omfattes borgere indrejst i Danmark i 1968 eller senere af arbejdspligten.
- 1. januar 2026: Arbejdspligten skal være indfaset for den nye målgruppe.

Målgruppe for arbejdspligt

Arbejdspligten vil gælde for

- borgere på SHO-ydelse (selvforsørgelses- og hjemrejseydelse eller overgangsydelse), som ikke opfylder opholdskravet (ophold i Danmark i mindst 9 år ud af de sidste 10 år) og beskæftigelseskravet (mindst 2,5 års fuldtidsbeskæftigelse inden for de sidste 10 år)
- borgere indrejst i Danmark i 1968 eller senere

Kontinuerlig indsats

Der er tale om en kontinuerlig indsats på 37 timer om ugen, som skal påbegyndes hurtigst muligt og senest en måned efter, at personen er omfattet af arbejdspligten.

Arbejdspligten skal tilrettelægges under hensyn til personens helbredsmæssige situation. Antallet af timer i arbejdspligten kan nedsættes efter en konkret vurdering af personens helbredsmæssige situation i forhold til den indsats, som personen skal deltage i.

Man kan udtræde af arbejdspligten ved at opfylde opholds- og beskæftigelseskravene og dermed overgå til grundsats eller forhøjet sats eller ved at begynde i ordinær beskæftigelse, SU, Integrationsgrunduddannelse (IGU) eller voksenlærlingeforløb og dermed forlade kontanthjælpssystemet.

Tilbud og aktiviteter, som kan indgå i arbejdspligten

- 1) Virksomhedspraktik, ansættelse med løntilskud, nytteindsats.
- 2) Tilbud om vejledning og opkvalificering:

Danskundervisning. Regne- og ordblindekurser efter lov om FVU og OBU, der kan føre til, at personen kan påbegynde et konkret job.

- 3) Indsatser, som kan medvirke til at nedbringe antallet af sygemeldinger for personer med gentagne sygemeldinger.
- 4) Timer, hvor personen er:
  - ansat ordinært som lønmodtager
  - ansat som vikar i en jobrotationsordning
  - deltager i samtaler i jobcenteret
  - deltager i beskæftigelses- og uddannelsesfremmende aktiviteter
  - deltager i indsatser efter social- og sundhedslovgivningen
- 5) Forberedelses- og jobsøgningstid samt transporttid mellem aktiviteter kan medregnes i antallet af timer i arbejdspligten i op til 4 timer i alt om ugen. Forberedelsen skal finde sted uden for eget hjem, hvor fremmøde til forberedelse eller jobsøgning kan registreres og sanktioneres ved manglende fremmøde.
- 6) I særlige tilfælde: Tilbud om vejledning og opkvalificering, når der er tale om korte kurser med et klart og tydeligt beskæftigelsesrettet fokus, så personen kan påbegynde et konkret job.

Implementering af aftalen i Mariagerfjord Kommune

Der er på nuværende tidspunkt ca. 60-70 personer på SHO-ydelse i Mariagerfjord Kommune.

Forvaltningen har nedsat en arbejdsgruppe, som skal forestå implementeringen af aftalen og sikre en god proces for overgangen til de nye regler for de omfattede borgere.

Beslutning

Taget til efterretning.

Bilag

aftale om nyt kontanthjælpssystem

fakta økonomi i aftale om nyt kontanthjælpssystem

aftale-om-skaerpede-optjeningsregler-for-kontanthjaelp

aftale-om-en-ny-arbejdspligt

Punkt 70: Budgetbemærkninger til budget 2025 for Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse

00.30.10-S00-3-23

Forventet sagsgang

UAU

Anledning

I henhold til Mariagerfjord Kommunes politiske budgetvejledning 2025-2028 skal forslag til bemærkninger til budgetforslaget 2025 behandles i de stående udvalg.

I denne sag behandles budgetbemærkninger, der beskriver rammerne i budgetforslaget 2025 på Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelses område.

Indstilling

Direktøren for Børn, Uddannelse og Arbejdsmarked indstiller til Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse:

1. At budgetbemærkningerne godkendes.

Sagsfremstilling

I henhold til Mariagerfjord Kommunes politiske budgetvejledning for 2025-2028 præsenteres bemærkninger og bevillingsoversigter omhandlende budgetforslaget 2025 for Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelses område.

Bemærkningerne indgår som en del af Økonomiudvalget og Byrådets samlede 1. behandling af budgettet.

Som Budgetforslaget aktuelt ser ud, indeholder det følgende forudsætninger:

- Regnskabserfaringer fra 2023 samt tekniske korrektioner (godkendt på Økonomiudvalgets møde 3. april 2024)
- Nye pris- og lønskøn for 2025-2028 fra KL.
- Ændringer som følge af Lov- og cirkulæreprogrammet.

Bemærkningerne er 1. udkast til budgetforslaget for 2025. Når de politiske beslutninger om råderumsskabelse, nye udvidelsesforslag med videre er kendt, bliver der udarbejdet et oplæg til de endelige bemærkninger til budget 2025. De endelige bemærkninger følger budgetforslaget til 2. behandlingen 10. oktober 2024.

Beslutning

Godkendt med bemærkning om, at den kommunale medfinansiering af FGU med politisk aftale af 2023 er nedsat fra ca. 65 til ca. 45 pct.

Bilag

Budgetbemærkninger Arbejdsmarked og Uddannelse

Punkt 71: orientering

00.01.10-G01-4-14

Forventet sagsgang

UAU

Indstilling

Direktøren for Børn, Uddannelse og Arbejdsmarked indstiller til Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse:

1. At orienteringen tages til efterretning.

Sagsfremstilling

Udvalgets rulleplan 2024 - næstkommende møde.

Beslutning

Taget til efterretning.

Bilag

Årsrulleplan 2024 - Udvalget for Arbejdsmarked og Uddannelse_september

Punkt 72: Eventuelt

00.01.00-G01-101-22

Forventet sagsgang

UAU

Beslutning

Intet at bemærke.

Punkt 73: Lukket: Underskriftsark

00.22.00-P35-3-23